

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
POMORSKI FAKULTET**

PRAVILNIK

O ZAŠTITI OD POŽARA

Split, srpanj 2017

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara («Narodne novine» broj 92/10.) i članka 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara («Narodne novine» broj 116/11.) te članka 44. Statuta, Fakultetsko vijeće je, na 130. sjednici održanoj 11. srpnja 2017. donijelo

PRAVILNIK

O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom utvrđuju:

1. mjere zaštite od požara
2. osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara
3. obveze i odgovornosti u provedbi mjera zaštite od požara
4. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara
5. način upoznavanja zaposlenika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu,
6. način osposobljavanja zaposlenika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara
7. službe i osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
8. postupanje zaposlenika u slučaju nastanka požara.

Članak 2.

Zaposlenici Pomorskog fakulteta u Splitu (u daljnjem tekstu: Fakultet) dužni su provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu na način kako je to utvrđeno odredbama Zakona o zaštiti od požara, provedbenim propisima na temelju Zakona, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju na studente i druge polaznike, kao i na sve druge osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u građevini Fakulteta radi izvršenja određenog posla (npr. vanjski suradnici, volonteri, osobe na stručnom osposobljavanju i sl.).

Zaposlenici drugih tvrtki koji obavljaju određene poslove u građevini Fakulteta, dužni su provoditi i posebne mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih poslova.

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

1. Evakuacijski putovi

Članak 5.

Evakuacijski putovi i izlazi iz građevine moraju stalno biti slobodni i propisno označeni, a vrata na evakuacijskim putovima i izlazima u radno vrijeme ne smiju se zaključavati.

Površina podova na izlazima i evakuacijskim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja.

Na izlazima i evakuacijskim putovima smjer izlaza mora biti propisno označen na način da je vidljiv danju i noću.

2. Vatrogasni pristup

Članak 6.

Vatrogasni pristupi do građevine moraju stalno biti slobodni kako bi se vatrogasnoj tehnici omogućio dohvat otvora na vanjskim zidovima radi spašavanja osoba i gašenja požara.

Prilazi građevini koji se nastavljaju na javnu prometnu površinu ne smiju biti zakrčeni parkirnim vozilima niti drugim preprekama, a građevinski radovi smiju se obavljati tek ako je osiguran drugi pristup do građevine.

3. Radni prostori – mjesta rada

Članak 7.

U predavaonicama, nastavničkim kabinetima, uredima i ostalim radnim prostorijama Fakulteta nije dopušteno:

- unošenje lako zapaljivih tvari (predmeta, tekućina ili plinova)
- uporaba otvorene vatre
- uporaba uređaja za hlađenje ili zagrijavanje prostorija, mimo ugrađenih uređaja za klimatizaciju (npr. grijalice, ventilatori i sl.)
- kuhanje i podgrijavanje hrane i napitaka
- postavljanje bilo kakve provizorne električne instalacije
- čišćenje podova ili namještaja lakozapaljivim tekućinama
- obavljanje bilo kakvog posla koji može prouzročiti požar (npr. lakiranje, pretakanje zapaljivih tekućina i plinova i sl.)
- unošenje predmeta koji ometaju normalno kretanje i smanjuju površinu evakuacijskih putova
- zaključavanje predavaonica, ostalih radnih prostorija i građevine Fakulteta za vrijeme dok se u njima boravi.

4. Električne instalacije i uređaji

Članak 8.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i propisima.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati zapisnik iz kojega mora biti vidljivo koji su nedostaci utvrđeni i što je potrebno učiniti da se utvrđeni nedostaci uklone.

Zabranjena je uporaba improviziranih, neispravnih ili predimenzioniranih električnih osigurača kao i postavljanje improviziranih električnih instalacija.

Izmjene električnih osigurača kao i druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo stručne osobe. Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

5. Aparati za gašenje požara

Članak 9.

Fakultet je dužan posjedovati odgovarajući broj mobilnih aparata za gašenje požara.

Aparati za gašenje požara moraju biti propisno označeni, uvijek dostupni te se namjenski koristiti.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redoviti pregled i periodični servis, u skladu s odredbama Pravilnika o vatrogasnim aparatima kojima se uređuje održavanje, postavljanje i način označavanja vatrogasnih aparata.

Redoviti pregled obavlja osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara a periodični servis ovlaštenu servisera vatrogasnih aparata, o čemu na aparatu mora postojati vidljiva oznaka.

6. Hidrantska mreža za gašenje požara i stabilni sustav za dojavu požara

Članak 10.

Kao mjere zaštite od požara u građevini su izvedeni unutarnja hidrantska mreža za gašenje požara i stabilni sustav za dojavu požara čija se ispravnost provjerava periodičnim ispitivanjima u skladu sa Pravilnikom o provjeri ispravnosti stabilnih sustava zaštite od požara.

III. OSOBA ZADUŽENA ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 11.

Osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba) imenuje dekan iz redova zaposlenika.

Ovlaštena osoba mora imati najmanje završeno srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju.

Ovlaštena osoba dužna je položiti stručni ispit.

Članak 12.

Ovlaštena osoba osobito:

- upoznaje zaposlenike s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad
- brine o osposobljavanju zaposlenika iz područja zaštite od požara
- brine o održavanju u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara te instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar
- predlaže nabavu potrebne vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara,
- upozorava na primjenu propisa o zaštiti od požara kod održavanja građevine, prostorija, uređaja i instalacija
- vodi propisane evidencije i čuva dokumentaciju iz područja zaštite od požara.

Članak 13.

Obavljanje poslova ovlaštene osobe dekan može prenijeti na treću osobu ukoliko ispunjava propisane uvjete, te ukoliko to ne utječe na ispunjavanje njezinih osnovnih zadaća i odgovornosti prema propisima kojima se uređuje područje vatrogastva.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 14.

Fakultet kao korisnik građevine u provedbi mjera zaštite od požara ima obvezu:

- održavati građevinu i svaki prostor na način da su ispunjeni zahtjevi i mjere zaštite od požara
- održavati slobodnima i propisno označenima evakuacijske putove, kao i pristupe vatrogasnim vozilima
- posjedovati uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara
- održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje i instalacije koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara
- održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju uređaje, opremu i sredstva za zaštitu od požara
- provjeravati ispravnost i funkcionalnost izvedenih stabilnih sustava, uređaja i instalacija za otkrivanje i dojavu te gašenje požara, sustava, uređaja i instalacija za otkrivanje i dojavu prisutnosti zapaljivih plinova i para, kao i drugih ugrađenih sustava, uređaja i instalacija za sprječavanje širenja požara
- uklanjati otpad koji predstavlja opasnost od nastajanja i širenja požara
- osiguravati financijska sredstva za provedbu zaštite od požara.

Članak 15.

Zaposlenici Fakulteta dužni su:

- djelovati na način kojim se ne može izazvati požar
- provoditi mjere zaštite od požara,
- osposobljavati se iz područja zaštite od požara,
- nakon završetka rada pregledati mjesto rada, isključiti električne uređaje (računalnu opremu, audio i video opremu i sl.), rasvjetu te zatvoriti prozore i zaključati vrata.
- postupati u skladu s uputama u slučaju izbijanja požara.

Članak 16.

Zaposlenici su odgovorni za neprovođenje mjera zaštite od požara, izazivanje požara, kao i za posljedice koje iz toga nastanu sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara.

V. OBVEZE O ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLAŠTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 17.

Zaposlenici Fakulteta koji imaju posebne ovlasti i odgovornosti odnosno voditelji ustrojstvenih jedinica svaki u svom djelokrugu rada, odgovorni su za provedbu mjera zaštite od požara, kao i za upoznavanje ostalih zaposlenika s opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima.

Članak 18.

Dekan Fakulteta dužan je osobito:

- osiguravati provedbu mjera zaštite od požara
- poduzimati mjere za smanjenje opasnosti od nastanka i širenja požara, kao i mjere za unapređenje stanja zaštite od požara uzimajući u obzir ugroženost i stanje zaštite od požara
- osiguravati financijska sredstva za provedbu mjera zaštite od požara
- policijskoj upravi, neposredno ili putem centra 112, prijaviti nastanak požara i sve informacije o požaru.

Dekan Fakulteta odgovorna je osoba za provedbu obveza utvrđenih člankom 14. ovoga Pravilnika.

VI. NAČIN UPOZNAVANJA ZAPOSLENIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU

Članak 19.

Zaposlenik je dužan prilikom stupanja na rad upoznati se s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu koje su utvrđene ovim Pravilnikom, Procjenom rizika i Planom evakuacije i spašavanja.

S opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu zaposlenika upoznaje ovlaštena osoba i osoba iz članka 17. ovoga Pravilnika.

VII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA

Članak 20.

Radi osiguravanja pravodobne i učinkovite zaštite od požara zaposlenici su dužni osposobljavati se za provedbu mjera zaštite od požara, gašenje početnih požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Osposobljavanje zaposlenika iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća pohađanje programa osposobljavanja, upoznavanje zaposlenika s planom evakuacije i spašavanja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja.

Osposobljavanje zaposlenika prema programu osposobljavanja organizira ovlaštena osoba putem ovlaštenog nositelja izvođenja programa osposobljavanja.

VIII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 21.

Oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar moraju se održavati u ispravnom stanju sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača.

O održavanju opreme i sredstava te drugih instalacija i uređaja iz stavka 1. ovoga članka brine ovlaštena osoba.

O održavanjima, kao i provjerama ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava te drugih instalacija i uređaja Fakultet mora posjedovati odgovarajuću dokumentaciju, odnosno uvjerenja.

IX. POSTUPANJE ZAPOSLENIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 22.

Svaki zaposlenik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar dužan je sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima pristupiti otklanjanju opasnosti, odnosno gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ukoliko zaposlenik nije uspio otkloniti opasnosti, odnosno ugasiti požar, dužan je obavijestiti Centar 112, najbližu vatrogasnu postrojbu ili policiju, odnosno postupiti prema Planu evakuacije i spašavanja.

Upute za postupanje u slučaju požara čine prilog ovog Pravilnika.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara Pomorskog fakulteta u Splitu Broj: 396./08. 6. svibnja 2008.

Članak 24.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Split, 11. srpnja 2017.

Broj: 1323./2017.

Dekan

izr. prof. dr. sc. Nikola Račić

U P U T E

DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA (izvadak)

Prevenција požara

Provjerite stanje zaštite od požara u zgradi:

- ima li namještaja ili drugih elemenata koji otežavaju kretanje kroz hodnike i putove za evakuaciju,
- jesu li uklonjene nepotrebne zapaljive tvari u hodnicima,
- jesu li sve električne instalacije i osigurači postavljeni u skladu s propisima. Električne instalacije ne smiju se improvizirati. Ako se kriminalističkom obradom utvrdi da je netko stradao u požaru, nastalom poradi improviziranih instalacija, slijedi kaznena prijava za počinitelja,
- jesu li podrumski prostori čisti i uredni
- imate li bar jedan aparat za početno gašenje požara. Aparat je potrebno servisirati sukladno propisima i uputama proizvođača,
- da li su svi zaposlenici upoznati s korištenjem vatrogasnog aparata i da li znaju postupke spašavanja,
- ne ostavljajte bez nadzora uključene električne uređaje,
- zgradama osigurajte nesmetan pristup vatrogasnim vozilima,
- spriječite parkiranje automobila na vatrogasnim pristupima.

Planirajte sljedeće

- planirajte i isprobajte sigurne i brze putove do izlaza,
- planirajte kako upozoriti ostale u zgradi na opasnosti i kako se mogu spasiti,
- educirajte se o korištenju aparata za gašenje požara i hidrantske mreže.

Evakuacija

Ako vas požar zatekne u zgradi, a niste u mogućnosti pogasiti požar, morate što prije izaći izvan objekta. Svatko treba znati najmanje dva nezavisna puta za izlaz iz ugroženog prostora. U zgradama u kojima postoji lift NIKADA ne planirajte izlaz liftom, nego isključivo stubištem.

Ako se požar naglo širi uzbunite ostale ljude u blizini.

Ako ipak dođe do požara u vašoj blizini, postupite:

- pokušajte pogasiti požar aparatima ili priručnim sredstvima, ne ugrožavajući svoju sigurnost
- **POZOVITE VATROGASCE NA BROJ 193, ILI ŽURNI POZIV ZA POMOĆ 112**
- upotrijebite aparat za početno gašenje požara i gasite požar samo ako ne ugrožavate sebe i druge
- imajte na umu da ćete moći pogasiti samo male požare u početnoj fazi. Ukoliko je požar u razbuktanoj fazi, toplina i produkti izgaranja onemogućavaju pristup
- pokrenite evakuaciju ljudi na siguran način i najkraćim putem
- ne ulazite u stubište ako je ispunjeno dimom i ne koristite se dizalom, ne udišite produkte izgaranja
- držite se što niže podu. Temperatura je viša u gornjim dijelovima prostorije, gdje je i više produkata izgaranja, odnosno vrućeg dima.
- djelujte tako da sprječavate paniku

- ako poradi zadimljenosti ne možete izaći iz građevine, zatvorite sve prozore i vrata da biste spriječili ulazak dima u Vaše prostore. Čekajte vatrogasce na prozoru kako bi Vas vidjeli. Vatrogasna vozila namijenjena su i za spašavanje s visina
- **SLIJEDITE UPUTE VATROGASCA**, ukoliko je to moguće, pobrinite se za očuvanje tragova nesreće - požara. Namjerno uništavanje ili prikrivanje tragova može se tretirati kao kazneno djelo.
- ako se nalazite ispred prostorije unutar koje je požar u fazi tinjanja već duže vrijeme, ne otvarajte naglo vrata. U takvim uvjetima može doći do naglog paljenja vrućih produkata izgaranja! Gašenje prepustite vatrogascima.

Kako dojaviti požar

- **POZOVITE VATROGASCE NA BROJ 193, ILI ŽURNI POZIV ZA POMOĆ 112**
- Ako zovete preko mobitela, potrebno je utipkati pozivni broj županije 051. Ne računajte da su već drugi dojavili o događaju.
 1. govorite polako i razgovjetno, što se dogodilo i da li su ljudi u opasnosti,
 2. navedite točnu adresu mjesta nesreće i osobno dočekajte pomoć ako je moguće,
 3. budite spremni dati daljnje informacije i osobne podatke (ime i prezime),
 4. završite razgovor kada Vam služba koju ste kontaktirali to dozvoli,
 5. ne telefonirajte na liniji dok ne dođe pomoć. Služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije.
 6. zatražite savjet što da učinite ukoliko ste u nedoumici.

Što učiniti ukoliko se zapali odjeća na osobi?

1. pristupite osobi s leđa i prekrijte tijelo prekrivačem. Polegnite osobu kako bi se spriječilo djelovanje plamena na lice i kosu,
2. ugušite požar počevši od glave na niže, na način da omotate osobu u prekrivač (od pamuka ili vune) ili kaput. Oslobodite dišne organe da osoba može disati,
3. ukoliko su se odjeća i prekrivač zalijepili za tijelo osobe, ne skidajte ništa na silu. Ukoliko je to moguće skinute nakit prije oticanja opečenih dijelova,
4. ako je to moguće opečeni dio odmah stavite pod tekuću hladnu vodu 10 do 15 minuta. Nakon hlađenja treba prekriti opečeno mjesto sterilnom gazom ili zavojem za opekline (srebrna strana ide na opeklinu). Nikad ne nanosite bilo kakve masti i ne stavljajte led na opečeno mjesto,
5. unesrećenom s većim opeklinama treba dati piti tekućine,
6. ako Vaša vlastita odjeća počne gorjeti, stanite, legnite na pod i pokušajte zaustaviti gorenje odjeće na način da se kotrljate po podu ili prekrijte plamen prekrivačem. Trčanje samo raspiruje vatru. Zapamtite da je sintetička odjeća zapaljivija od pamučne i vunene.

Što učiniti ukoliko se zapali električni uređaj? Postupite na sljedeći način:

1. ukoliko je to moguće stavite uređaj u bez naponsko stanje (izvadite utikač iz utičnice ili prekinite strujni krug na osiguraču),
2. koristite za gašenje aparate s ugljičnim dioksidom ili prahom. Ugušite požar prekrivanjem. Prekrivači ne smiju biti od sintetičkih materijala, nego od pamuka ili vune,
3. ne koristite vodu za gašenje požara ukoliko je uređaj pod naponom. Vodom mogu gasiti samo osposobljene i na odgovarajući način zaštićene osobe uz određeni razmak od uređaja pod naponom,
4. gašenje svih drugih visokonaponskih električnih uređaja (transformatori, rasklopna postrojenja) prepustite vatrogascima. Ne približavajte se na razmak manji od 15 metara od takvog uređaja.

Naučite rukovati vatrogasnom opremom. Većina požara se može relativno lako ugaziti ako se primijeti u početnoj fazi i ako je na raspolaganju ispravna vatrogasna oprema.

Oznake na vatrogasnom aparatu ukazuju za koje vrste požara je prikladno sredstvo za gašenje (npr. oznaka na vatrogasnom aparatu ABC znači da je sredstvo za gašenje sadržano u aparatu prikladno za gašenje požara zapaljivih krutih tvari-A, tekućina-B i plinova-C). **UPOZNAJTE SE DETALJNO SA SVIM UPUTAMA NA VATROGASNOM APARATU,**

Vatrogasni pokrivač (deka) služi za gašenje malih početnih požara na način da "uguši" požar. Prekrivanjem se sprječava daljnji dotok kisika iz zraka u zonu požara. Umjesto vatrogasnog pokrivača možete koristiti bilo kakav pokrivač od pamuka ili vune. Vježbajte se u korištenju vatrogasne opreme!

Pravne osobe vode evidenciju o požarima na svom vlasništvu koja sadrži: datum i sat nastanka požara, kada je i od koga požar lokaliziran, mjesto i uzrok nastanka požara, materijalna šteta nastala od požara, povrat troškova vatrogasne intervencije te napomenu.

PRILOG 10.

Datum i sat nastanka požara	Kada je i od koga požar lokaliziran	Mjesto i uzrok nastanka požara	Materijalna šteta nastala od požara	Povrat troškova vatrogasne intervencije	Napomena